

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2023-106

9.2.2023

Gjensidige Forsikring ASA

Bygning - innbo (kombinert)

Skade på basseng – uforutsett – klimatiske forhold?

Sikrede meldte skade til selskapet 7.11.22 og oppga at siste dagers regn hadde medført ekstremt høyt grunnvann, og at bassenget hadde løsnet og fløt opp. Selskapet rekvirerte takstmann som konkluderte med at skaden skyldtes at grunnvann hadde steget i forbindelse med styrtregn. Selskapet avsto erstatningskravet under henvisning til at unntaket for klimatiske forhold kom til anvendelse. Selskapet anførte videre at skaden ikke var utforutsett da sikrede var klar over at bassenget var blitt tappet ned for mye, og at det var den bakenforliggende årsaken til at bassenget hevet seg. Sikrede påklaget selskapets avgjørelse og viste til at den direkte årsaken til skaden var en feil gjort av ham selv, og hadde ingenting med klimatiske forhold å gjøre. Nemnda kom til at skaden ikke var dekningsmessig da unntaket for "klimatiske forhold" også omfattet styrtregn. Nemnda bemerket for øvrig at selskapets anførsel om at skaden ikke var uforutsett var i strid med fal. kapittel 4.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for skader på basseng.

Fra vilkårene hitsettes:

Hvilke skader?

Dekkes

Plutselig og uforutsett skade ved:

(...)

- **Vannskader**

(...)

- **Andre plutselige og uforutsette skader**

Dekkes ikke

(...)

- Skade på hageanlegg, utvendig badekilde/-basseng og brygge forårsaket av dyr, insekter, frost, sjøgang eller andre klimatiske forhold.

(...)

Sikrede sendte selskapet skademelding 7.11.22 og oppga skadedato samme dag. I skademeldingen beskrev sikrede hendelsen slik:

Skjemaet passet ikke så det jeg har ticket av stemmer ikke. Gjorde det etter å ha snakket med kundebehandler hos dere. Vi har hatt ett 10 meters nedgrav glassfiberbasseng i hagen. Det var avsendt med sikkerhetstrekk for vinteren. Det er fylt med vann litt under dysene for å hindre oppdrift pga grunnvannet. Siste dagers regn har medført ekstremt høyt grunnvann og i dag løsnet bassenget og fløt opp. Har satt i

gang pumpe for å få ut grunnvann. Hvis jeg er heldig så setter det seg pent ned igjen, men sannsynligvis vil grus som ligger mellom bassenget og byggegropen ha falt ned på bunnen slik at bassenget ikke faller på plass. Da må det løftes ut med kran og all grus må fjernes før det kan settes ned igjen. Ser i løpet av dagen om det kommer på plass igjen, men dette ser ikke lovende ut. Har ikke fått sett om bassenget ellers er skadet da jeg har på sikkerhetstrekket fortsatt for å hindre ytterligere oppflyting.

Selskapet rekvirerte deretter takstmann som besiktiget skaden 11.11.22 og utarbeidet rapport:

Hva forårsaket skaden, og hvorfor?

Styrtregn

Grunnvannet har hevet basseng.

Basseng står på støpt såle, og grus rundt basseng.

Stabiliseringsgrus rundt basseng har lagt seg under basseng etter heving.

(...)

Selskapet avsto deretter erstatning i saken 17.11.22 under henvisning til at bassenget hadde hevet seg som følge av at grunnvann hadde steget i forbindelse med nedbør. Den bakenforliggende årsak til dette var at bassenget ble tappet ned for mye. Videre viste selskapet til at plutselig og uforutsett skade ikke dekket skade på utvendig badekilde/-basseng forårsaket av andre klimatiske forhold.

Den 21.11.22 oversendte sikrede ytterligere dokumentasjon til selskapet. Sikrede viste også til at den direkte årsaken til skaden var en feil gjort av sikrede, og dette hadde ingenting med ekstreme klimatiske forhold og plutselige hendelser å gjøre. Det var heller ingen uforutsett hendelse. Videre viste sikrede til Arkimedes lov om oppdrift som gir rundt 350 kg i ren løftekraft på bassenget for hver cm grunnvannstand er over nivået inne i bassenget.

Selskapet svarte 22.11.22 og viste til at skaden var vurdert på nytt, og at avslaget ble opprettholdt. Selskapet viste også til at bassenget ble tappet ned for mye, og at det var den bakenforliggende årsaken til at bassenget hevet seg.

Sikrede svarte selskapet 22.11.22 og viste til at det ikke var noe ekstremt grunnvann som hadde forårsaket skaden, men en tabbe av sikrede, så den direkte årsaken var at sikrede hadde tappet ned for mye. Sikrede hadde gjort en tabbe, og sikrede var utrolig skuffet over hvordan selskapet hadde håndtert saken.

Sikrede brakte deretter saken inn til Finansklagenemnda 25.11.22.

Sikrede har i det vesentlige anført at han har krav på erstatning for skader på bassenget. Sikrede mener den direkte årsaken til skaden er at sikrede har gjort en feil og tappet ned bassenget for mye til en vannstand som ligger under normal grunnvannstand om høsten. Sikrede mener at klimatiske forhold ikke er årsaken til skaden fordi grunnvannet er på normalt høstnivå. Sikrede synes selskapet med egne ord kunne forklare hvorfor denne saken er å regne som forutsett og ikke har skjedd plutselig. Det er tale om en hendelse som skjer plutselig i det øyeblikket løftekraften fra grunnvannet blir større enn vekten av bassenget inkludert det vannet som er inne i bassenget.

Sikrede har videre vist til at takstmann har antatt styrtregn som en utløsende årsak i sin rapport uten noen form for dokumentasjon på hvor mye og når det har regnet. Sikrede har vist til registrert nedbør for perioden 1.–7.11.22 og mener dokumentasjonen sannsynliggjør at skaden har skjedd plutselig. Etter sikredes mening må klimatiske forhold være noe utover det som er statistisk forventet og vanlig. At det regner i Norge, kan ikke gi forsikringsselskapene et generelt fritak for ansvar.

Selskapet har i det vesentlige anført at sikrede ikke har krav på erstatning. En grunnleggende forutsetning for at en skade skal være dekket av forsikringen er at den inntreffer plutselig og uforutsett. Selskapet har vist til at med "plutselig" menes skadeutvikling over en del timer, men ikke en skadeutvikling som skjer over et døgn eller mer. Skade som gradvis utvikles over tid er ikke å anse som "plutselig". Betingelsen er knyttet til skaden og ikke årsaken. Skaden i denne saken kan ikke anses som uforutsett ettersom sikrede har visst hvilket nivå vannet må tappes ned til for å unngå skade.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skade på basseng.

Forsikringen omfatter plutselig og uforutsett skade på basseng, men dekker ikke skade:

- forårsaket av dyr, insekter, frost, sjøgang eller andre klimatiske forhold.

Det er fremlagt en skaderapport som sier:

Hva forårsaket skaden, og hvorfor?

Styrtregn

Grunnvannet har hevet basseng.

Basseng står på støpt såle, og grus rundt basseng.

Uttrykket "klimatiske forhold" omfatter alle forhold som dreier seg om klima. Uttrykket må derfor omfatte "styrtregn". Skaden er i så fall unntatt fra forsikringen.

Selskapet anfører for øvrig at "Skaden i denne saken kan ikke anses som uforutsett ettersom sikrede har visst hvilket nivå vannet må tappes ned til for å unngå skade". Nemnda peker på at uttrykket "uforutsett" ikke kan knyttes til sikredes kunnskap om risikoen for skade. Sikredes kunnskap om risikoen for skade er et forhold som reguleres av fal. § 4-9 om uaktsom fremkallelse av skaden eller § 4-10 om sikredes plikt til å avverge eller begrense et forsikringstilfelle. Etter nemndas oppfatning kan ikke selskapet komme rundt disse bestemmelsene ved å knytte en forutsetning om at skaden skal være uforutseelig for sikrede til en objektiv definisjon av forsikringstilfellet, jf. FKN 2010-272 med henvisning til FSN 3216, FSN 2104 og FSN 4598 for fal. § 4-10. Kravet om at skaden skal være uforutseelig kan derfor ikke tolkes slik at det refererer til sikredes kunnskap om risikoen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).